

11

56

64

59

77

La Galeria

- 71 LITERATURA**
Entrevista a Josep Lluís Roig
- 72 LITERATURA**
El jardí extraordinari
Joan D. Bezonoff
- 73 MÓN EDITORIAL**
- 74 LITERATURA** | Lluís Bonada
L'herència cultural de la maçoneria, detectada en el disseny del pla de l'Eixample barceloní
- 75 MÚSICA**
Una màquina del temps col·laborativa
Xavier Aliaga

- 76 CINEMA** | Àlex Gorina
Cinema de mareperla
- 77 TELEVISIÓ** | Toni de la Torre
Excés
- 78 TEATRE** | F. Foguet i Boreu
Domesticitat asfixiant
- 79 ART** | Ricard Mas Peinado
Arran del 'cas Tharrats'
- 80 ART** | Xavier Aliaga
Mediterrani: més espant que mite
- 81 GASTRONOMIA**
Els pans de Dalí
Jaume Fàbrega

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València)
Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido i Zaida Torregrosa (Barcelona). Tel.: 932 384 262.
Nous projectes: Zaida Torregrosa
Subscripcions: Maria Josep Cánovas
Administració: Pilar Martí
Fotomecànica i impressió: Rotimpres Aiguaviva (Gironès).
Dipòsit legal: V-853-1984

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap mitjà: mecànic, fotoquímica, electroòptica, magnètica, de fotocòpia, ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.

La mort més sentida

La desaparició, sobtada i absurda, de Muriel Casals ha provocat una autèntica convulsió social a Catalunya. Cap altra mort d'un líder polític o social en els darrers anys no ha suscitat tanta atenció, tanta implicació, tant de dolor. N'hi haurà que analitzaran l'episodi des del punt de vista estrictament sociològic. Que si el procés sobiranista, que si l'impacte de les xarxes socials, o l'excés del periodisme digital, amb uns mitjans que trenquen la mesura per oferir abans que ningú les notícies més impactants... Són paràmetres vàlids, perquè la mort de l'ex-presidenta d'Òmnium Cultural dóna per a tota mena d'anàlisi. La comunitat *sobiranista*, la gent que ha impulsat i que viu el procés independentista, constitueix un univers referencial i sentimental que s'ha convertit en un fenomen. A Catalunya en els darrers anys hi ha hagut manifestacions, mobilitzacions i jugades polítiques que no tenen cap precedent immediat en aquesta part del món. No debades el procés sobiranista català ha esdevingut un centre d'atenció preferent per a la premsa de tot el món.

Però aquesta aproximació asèptica, acadèmica o periodística, no permet explicar del tot l'enorme reacció que ha suscitat la mort de Muriel Casals. Perquè el sentiment generalitzat de dol s'explica, també i sobretot, per les característiques de la qui ja s'ha convertit en una referència social i nacional ineludible. Casals, com s'ha repetit aquests dies, era un personatge d'aparença fràgil que destil·lava educació, amabilitat i humanitat. Formes suaus, conciliadores i dolces d'un esperit fort i ferm en les conviccions. L'actual president d'Òmnium, Jordi Cuixart, ho va resumir en una frase que ella s'estimava de dir en les situacions més tenses: "Estimem-nos!". Aquesta apel·lació a l'estima no era un recurs retòric. Projectava una vella i cristiana recepta que Muriel considerava necessària en un país petit per les pròpies limitacions i gran en ambicions. Amb més estima, menys sectarisme i menys egoisme, l'anhel de normalitat nacional que ha assumit la majoria del poble català culminarà en una nova societat més lliure i més justa.

Gent com Muriel Casals han conduït els acords que han fet possible la pregunta de la consulta del 9 de novembre, la mateixa consulta, l'acord entre Esquerra i Convergència i l'articulació de la llista unitària Junts pel Sí a la qual es va integrar "per responsabilitat". Gent com Muriel Casals han escatat les arestes derivades dels mals crònics del país. Gent com Muriel Casals han aconseguit, no només que Òmnium Cultural s'haja mantingut com el gran "territori amable del sobiranisme", sinó també que Catalunya avui siga un país millor.